

NOTAT

Årlig status for industrisamarbejde med udenlandske leverandører til forsvaret 2011

1. Resumé

I 2011 er der indgået nye industrisamarbejdsaftaler for 1,4 mia. kr., mens der samlet er gennemført (afviklet) industrisamarbejde for 1,3 mia. kr. Ved udgangen af 2011 var de udenlandske leverandørers samlede industrisamarbejdsforpligtelser ca. 2,7 mia. kr. Forpligtelsen er faldet fra ca. 6 mia. kr. i 2006. Korrigeres de udenlandske leverandørers samlede samarbejdsforpligtelser i forhold til de forhåndsgodkendte industrisamarbejder (godkendte, men endnu ikke gennemførte projekter) og indestående på bankingaftaler, var det ikke-disponerede udestående beløb i alt 200 mio. kr. ved udgangen af 2011.

2. Baggrund

Når udenlandske leverandører indgår kontrakt med forsvaret om levering af forsvarsmateriel, skal den udenlandske leverandør indgå en industrisamarbejdsaftale med Erhvervsstyrelsen (ERST) tidligere Erhvervs- og Byggestyrelsen (EBST). I aftalen forpligter leverandøren sig til at etablere et samarbejde med eller lægge forsvarsrelaterede ordrer hos danske virksomheder, som fremstiller produkter til forsvarsindustrien for en værdi, der svarer til kontrakten med forsvaret. Industrisamarbejdet skal gennemføres inden for en nærmere bestemt årrække dog maksimalt 10 år. Tilsvarende krav stilles i andre lande.

Formålet med industrisamarbejdsreglerne er at styrke danske forsvarsrelaterede virksomheders teknologiske niveau, markedsadgang og samarbejde med udenlandske leverandører af forsvarsmateriel. Industrisamarbejdsordningen skal derudover kompensere dansk forsvarsindustri for eksportbarrierer i form af lignende industrisamarbejdsordninger på eksportmarkederne og udbuds begrænsninger i en lang række lande, hvor forsvarsmateriel typisk kun anskaffes hos nationale industrier.

3. Reglerne for indgåelse af industrisamarbejdsaftaler

Reglerne for industrisamarbejde har hjemmel i erhvervsfremmeloven (lov nr. 602 af den 24. juni 2005) og fremgår af bekendtgørelse (nr. 992 af den 4. oktober 2006) og cirkulære om industrisamarbejde ved køb af forsvarsmateriel (nr. 88 af 27. oktober 2010) samt administrativt udstedte retningslinjer af 1. november 2010. Hertil kommer Økonomi- og Erhvervsministeriets (nu Erhvervs- og Vækstministeriet) og Forsvarsministeriets aftale af 11. juni 2010. Reglerne og oplysninger om udenlandske leverandører og udestående beløb mv. findes på ERST's hjemmeside (www.erst.dk).

ERHVERVSSTYRELSEN
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf 35 29 10 00
Fax 35 46 60 01
CVR-nr. 10 15 08 17
erst@erst.dk
www.erst.dk

De danske industrisamarbejdsregler pålægger udenlandske leverandører af forsvarsmateriel at placere forsvarsrelaterede ordrer hos eller gennemføre andet industrisamarbejde med danske virksomheder for en værdi svarende til 100 pct. af kontraktsummen med forsvaret. Undtaget fra kravet om industrisamarbejde er ordrer placeret i Danmark, anskaffelse af brugt eller civilt materiel, dokumentation, tjenesteydelser og uddannelse i forbindelse med anskaffelsesprojekter samt bygge- og anlægsarbejder.

Industrisamarbejdsaftaler skal indgås senest 30 dage før indgåelse af kontrakten mellem forsvaret og den udenlandske leverandør.

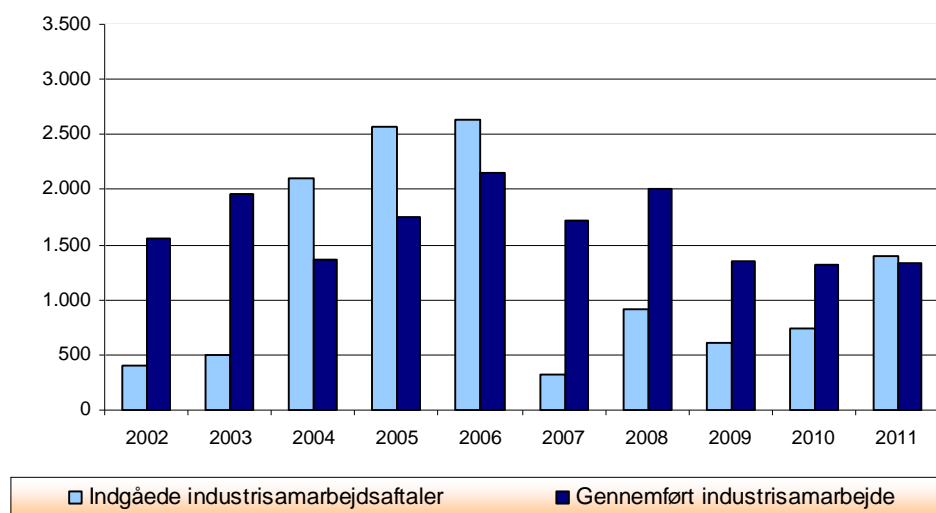
4. Status for indgåelse af industrisamarbejdsaftaler og gennemført industrisamarbejde

ERST har i 2011 indgået industrisamarbejdsaftaler med udenlandske leverandører for et samlet beløb på i alt 1,4 mia. kr. Til sammenligning blev der i 2010 indgået industrisamarbejdsaftaler for 732 mio. kr.¹ Pr. 31. december 2011 er der 23 aktive industrisamarbejdsaftaler.

På baggrund af de årlige, indkomne indrapporteringer fra de udenlandske virksomheder har ERST opgjort, at der i 2011 er gennemført industrisamarbejde for ca. 1,3 mia. kr.

Figur 1 nedenfor viser værdien af de indgåede industrisamarbejdsaftaler i perioden 2002-2011 samt værdien af ordrer og andet industrisamarbejde, der er registreret i de pågældende år.

Figur 1: Gennemført industrisamarbejde og indgåede industrisamarbejdsaftaler, 2002-2011 (mio. kr.)

¹ Data for 2010 er justeret i forhold til tidligere årsrapporter. Dette skyldes, at beløbene kan ændre sig, hvis styrelsen efterfølgende bliver gjort bekendt med, at udenlandske leverandører har haft salg til forsvaret i det respektive år.

Status for afvikling gennem almindelige købsordrer

De udenlandske leverandører afvikler overvejende deres forpligtelser i Danmark via almindelige forsvarsrelaterede købsordrer placeret hos danske virksomheder. I 2011 blev der gennemført industrisamarbejde for ca. 820 mio. kr. som almindelige købsordrer.

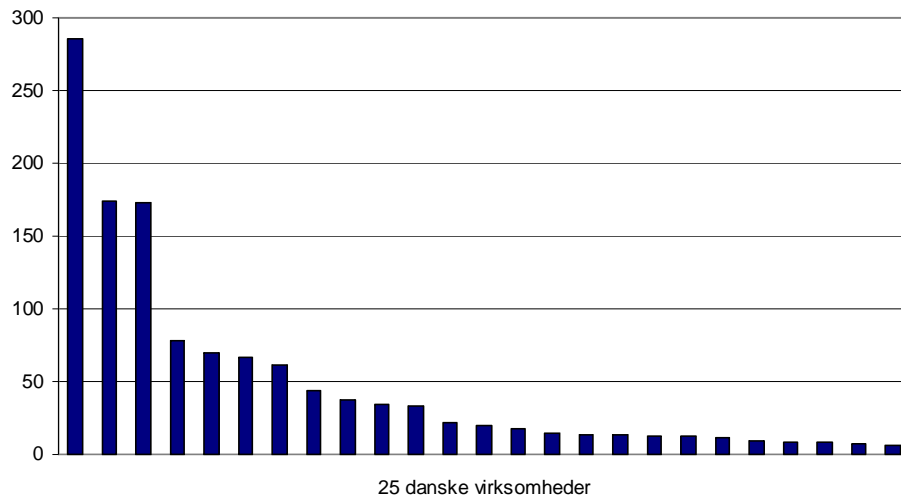
Status for afvikling gennem faktorprojekter

En del af den udestående forpligtelse afvikles som samarbejdsprojekter mellem udenlandske leverandører og danske virksomheder. Disse projekter kaldes også faktorprojekter, hvor der indgår nedskrivning af leverandørens udestående forpligtelse med en værdi i nedskrivningen større end én. Der gives faktorer til projekter, hvor den udenlandske leverandør medvirker til teknologiudvikling, uddannelse, markedsføringsassistance, finansiel bistand eller lignende. Størrelsen af faktoren (1 – 10) fastsættes i forhold til værdien for den modtagende danske virksomhed, herunder at den danske virksomhed øger konkurrenceevnen og skaber nye muligheder for vækst og job på baggrund af den udenlandske leverandørs bistand. I 2011 blev der gennemført industrisamarbejde for 513 mio. kr. som faktorprojekter.

Afvikling hos 139 danske virksomheder

Der blev i 2011 afviklet industrisamarbejde hos 139 danske virksomheder. De 25 virksomheder, hvor de udenlandske leverandører har afviklet mest, tegner sig for 94 pct. af afviklingen, mens 60 pct. er koncentreret hos fem virksomheder. I 2010 blev der afviklet hos 147 danske virksomheder.

Figur 2: Afviklingen hos de 25 danske virksomheder, hvor der er gennemført mest industrisamarbejde i 2011 (mio. kr.)

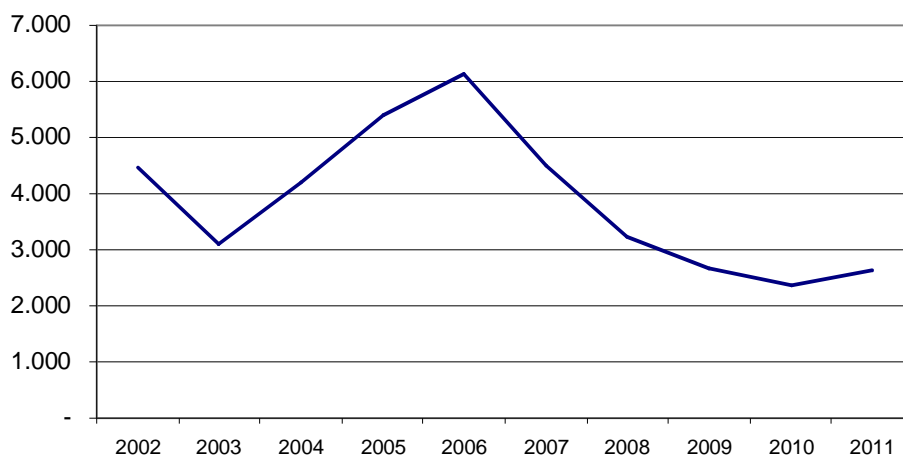

5. Status for udenlandske leverandørers samlede industrisamarbejdsforpligtelse i Danmark

Afviklingen af industrisamarbejdsaftaler mellem ERST og de udenlandske leverandører forløber tilfredsstillende. Afviklingen overvåges nøje for at sikre, at de udenlandske leverandører lægger ordrer i Danmark i henhold til deres forpligtelse.

Den samlede udestående industrisamarbejdsforpligtelse har siden 2002 bevæget sig fra 4,5 mia. kr. til 2,7 mia. kr. ved udgangen af 2011.

Figur 3: Udviklingen i den samlede udestående industrisamarbejdsforpligtelse 2002-2011 (mio. kr., faste priser (2011))

En del af det udestående beløb er reserveret til forskellige igangværende samarbejdsprojekter mellem danske virksomheder og udenlandske leverandører (typisk faktorprojekter), som ERST har forhåndsgodkendt. De forhåndsgodkendte beløb afskrives i takt med, at projekterne gennemfø-

res. Det aktuelle reserverede forhåndsgodkendte beløb (godkendte, men endnu ikke gennemførte projekter) udgjorde pr. 31. december 2011 knap 1,4 mia. kr.

6. Status for indgåelse af bankingaftaler

Reduktionen i den samlede udestående industrisamarbejdsforpligtelse betyder, at en stigende andel af de udenlandske leverandører har opfyldt deres industrisamarbejdsforpligtelse i Danmark. Flere af de udenlandske leverandører har derudover overopfyldt deres industrisamarbejdsaftale og derfor 'sparet op' på en såkaldt bankingaftale, herved forstås 'opsparing' der modregnes, hvis den udenlandske leverandør senere sælger materiel eller tjenesteydelser til forsvaret. Bankingaftaler har maksimalt en løbetid på 5 år.

EBST har pr. 31. december 2011 indgået banking aftaler med i alt 14 udenlandske leverandører. Indeståendet på disse aftaler udgør 1 mia. kr. Til sammenligning udgjorde banking aftaler pr. 31. december 2010 770 mio. kr. fordelt på 16 udenlandske leverandører. Det betyder, at nye industrisamarbejdsaftaler, der indgås i 2012, kan blive afviklet umiddelbart, hvis forsvaret vælger leverandører med banking aftaler.

Banking aftaler sammenholdt med reserverede beløb betyder, at det reelle udestående pr. 31. december 2011 er godt 200 mio. kr., hvis alle forhåndsgodkendte projekter gennemføres.

7. 'Sovende' aftaler

I forbindelse med ændring af cirkulære om industrisamarbejde ved køb af forsvarsmateriel nr. 88 af den 27. oktober 2010, blev grænseværdierne for krav om industrisamarbejde ændret. Herefter skal der kun afvikles industrisamarbejde, når værdien af kontrakten mellem Forsvaret og den udenlandske leverandør overstiger 50 mio. kr. – mod tidligere 25 mio. kr.

Ved kontrakter mellem 5 mio. kr. og op til 50 mio. kr. indgås en 'sovende' industrisamarbejdsaftale. Denne type aftaler aktiveres først, når den akkumulerede værdi af kontrakter mellem Forsvaret og den konkrete leverandør akkumuleret over en femårig periode overstiger 50 mio. kr.

I 2011 er der indgået 27 'sovende' aftaler med et samlet kontraktbeløb på ca. 400 mio. kr.